



НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ



ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА

ЗБІРНИК ТЕЗ

міжнародної науково-практичної конференції:

***«Сучасний стан та перспективи
розвитку овочівництва»***

*(до 70-річчя заснування інституту
та пам'яті видатного вченого П.Ф. Сокола)*

2017

УДК 635.635.61 (06)

Затверджено до друку рішенням координаційно-методичної ради Інституту овочівництва і баштанництва НААН, протокол № 2 від 26.07.2017 р.

Сучасний стан та перспективи розвитку овочівництва (до 70-річчя заснування інституту та пам'яті видатного вченого П.Ф. Сокола): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (26 липня 2017 р., сел. Селекційне Харківської обл.) / Інститут овочівництва і баштанництва НААН. – Пляда, 2017. – 252 с.

У збірнику тез викладено результати наукових досліджень з питань селекції та генетики у рослинництві, технології вирощування у відкритому і захищеному ґрунтах різних природно-кліматичних зон України; приділено увагу питанням економіки, управління інноваційним процесом, захисту рослин, зберігання і перероблення врожаю.

Для науковців, аспірантів, спеціалістів сільського господарства.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

Відповідальний за випуск: Л.А. Терьохіна, к. с.-г. н., с.н.с.;
О.Д. Вітанов

Адреса:

62478 Харківська обл., Харківський р-н.,
сел. Селекційне, вул. Інститутська, 1
тел./факс: (057) 748-91-91
e-mail: ovoch.iob@gmail.com, www.ovoch.com

© Національна академія аграрних наук України, 2017

© Інститут овочівництва і баштанництва, 2017

ЗМІСТ

	<i>Життєвий і творчий шлях Сокола Павла Федоровича</i>	9
1	Корнієнко С.І., Рудь В.П. Овочівництво. Історичний і сучасний аспекти розвитку	15
2	Алексейчук О.М. Урожайність гібридів шпинату у весняній теплиці Уманського НУС	28
3	Алиева З.А. Оценка генетического разнообразия растений капусты и инновационные разработки перспективных образцов для использования в селекции	31
4	Ахтирченко О.М. Основні фактори впливу на вирощування органічної продукції	37
5	Бакум М.В., Кречот М.М., Абдуєв М.М. Очистка та сортування насіння овочевих культур на пневматичному сепараторі	39
6	Білявська Л.Г., Діянова А.О. Специфічні завдання в селекції сої овочевої	43
7	Богданов В.О., Заверталоук В.Ф. Вирощування томата за ущільнення посіву цибулею шалотом та кукурудзою цукровою	45
8	Борзих О.І., Челомбітко А.Ф. Регулювання чисельності трипсів на овочевих культурах в закритому ґрунті – невід’ємна складова технології вирощування	47
9	Вдовенко С.А., Полутін О.О. Продуктивність фізалісу мексиканського залежно від строку садіння розсади в умовах Правобережного Лісостепу України	50
10	Волкова Н.Е. KASP tm -технологія в генетиці та селекції овочевих культур	52
11	Воробйова Н., Наумчук В. Вирощування картоплі молоді з використанням абсорбентів	54
12	Гарбовська Т.М. Урожайність зелених бобів квасолі овочевої за різних схем розміщення в умовах Східного Лісостепу України	58
13	Гулевська А.В. Вплив регуляторів росту на якість розсади капусти пекінської	62
14	Діденко І. А. Урожайність селери черешкової залежно від способу вирощування	64
15	Дуплій В.П., Дуплій С.А. Візуалізація нуклеотидних послідовностей для швидкої оцінки на подібність	66

16	Духіна Н.Г., Муравйов В.О., Мельник О.В., Духін Є.О. Вплив регулятора росту імуноцитотіт на врожайність і коефіцієнт розмноження оздоровлених рослин картоплі ...	68
17	Жужжалова Т.П., Колесникова Е.О., Васильченко Е.Н., Черкасова Н.Н. Массовое микроразмножение и депонирование <i>in vitro</i> в селекции сахарной свеклы	70
18	Кецкало В.В., Ковтунок З.І. Технологія вирощування розсади салату головчастого в органічному землеробстві ...	75
19	Колесник І. І., Палінчак О. В., Заверталюк В. Ф. Збагачення сортового потенціалу баштанних культур	78
20	Колесник І.І. Стійкість гарбуза різних культурних видів проти баштанної попелиці	80
21	Комар О.О. Урожайність пастернаку посівного (<i>Pastinaca sativa</i> L.) залежно від обробки насіння регуляторами росту рослин	82
22	Кондратенко С.І., Самовол О.П., Сергієнко О.В., Дульнєв П.Г., Заміцька Т.М. Розробка способу вирощування апоміктичного насіння селекційно цінних генотипів огірка	86
23	Корнієнко С.І., Горова Т.К., Нестеренко Є.Л., Новіченко В.А. Перспективний гібрид Раунд F ₁ буряка столового	91
24	Корнієнко С.І., Хареба О.В., Горова Т.К., Черкасова В.К., Терьохіна Л.А., Червона Л.Л. Ботанічні та профілактичні особливості малопоширених видів овочевих рослин	93
25	Корнієнко С.І., Позняк О.В., Ткалич Ю.В., Чабан Л.В., Кондратенко С.І. Актуальні напрями використання малопоширених та інтродукованих видів рослин і місцевої дикорослої сировини. Повідомлення 2. Рецепттура суміші пряноароматичної для перших і других обідніх страв	97
26	Корнієнко С.І., Ткалич Ю.В., Позняк О.В., Чабан Л.В., Кондратенко С.І. Актуальні напрями використання малопоширених та інтродукованих видів рослин і місцевої дикорослої сировини. Повідомлення 1. Рецепттура суміші пряноароматичної з лимонним ароматом	103
27	Крутько Р.В., Пилипенко Л.В. Особливості вегетаційного періоду сортів перцю солодкого селекції Інституту овочівництва і баштанництва НААН	108

28	Кутовенко В.Б., Литвин І.В. Адаптація сортів салату посівного (<i>Lactuca sativa</i> L.) голландської селекції до умов північної частини Лісостепу України	110
29	Люта Ю.О., Кобиліна Н.О. Новий сорт томата Ювілейний	112
30	Люта Ю.О., Косенко Н.П. Насіннева продуктивність буряка столового за різних способів насінництва на Півдні України	113
31	Муравйова О.В. Картоплярство врятує кооперація та спеціалізація	116
32	Несин В.М., Ткалич Ю.В., Позняк О.В., Птуха Н.І. Показники відмінності морфологічних ознак та кореляційні зв'язки між ознаками рослин огірка сорту Ніжинський місцевий	118
33	Новікова А.В. Зимостійкість рослин цибулі ріпчастої озимої залежно від сортових особливостей, строку сівби і системи удобрення	123
34	Онищенко О.І., Крутько Р.В., Шотик М.В., Горкуценко В.А. Результати оцінки томата за смаковими якостями, біохімічним складом та придатністю до висушування плодів	126
35	Палінчак О. В. Оцінка вихідного матеріалу дині звичайної	129
36	Панкова О.В., Лисиченко М.Л., Пузік В.К., Фесенко А.М. Активізація росту і розвитку овочевих культур методом лазерної обробки насіння	131
37	Підлубенко І. М., Штепа Л. Ю. Екологічна мінливість біохімічного складу цінної овочевої рослини пастернаку посівного	132
38	Повлін І.Е., Балог Н.Б., Гіді В.Я. Стан овочівництва на Закарпатті та перспективи розвитку ...	135
39	Позняк О.В. Сорт петрушки городньої коренеплідного різновиду	139
40	Позняк О.В., Чабан Л.В. Селекція малопоширених видів овочевих рослин – важливий напрям досліджень на дослідній станції «Маяк» ІОБ НААН	142
41	Птуха Н.І., Ткалич Ю.В., Позняк О.В., Несин В.М. Сармат F ₁ – перспективний гібрид огірка засолювального типу	145

42	Роїк М.В., Кузнєцова І.В. Зберігання листків стевії сушених	147
43	Самовол О.П., Корнієнко С.І., Кондратенко С.І., Мірошниченко Т.М. Антирекомбіногенний ефект у томата як наслідок дії γ -опромінення	149
44	Середин Т.М., Агафонов А.Ф., Герасимова Л.И. Биологическая и пищевая ценность лука причесночного (рокамболя)	151
45	Середин Т.М., Агафонов А.Ф., Шумилина В.В., Дыйканова М.Е., Аникин А.И. Основные морфологические признаки и использование молодых листьев лука порея (<i>Allium porrum</i> L.) в условиях Московской области	154
46	Середин Т.М., Сирота С.М., Омаров Р.И. Микроэлементы в листьях чеснока озимого (<i>Allium sativum</i> L.)	157
47	Сидора В.В. Маркетингові аспекти формування та розвитку ринку овочевої продукції	161
48	Тернавський А.Г., Воробйова Н.В. Ефективність розсадного способу вирощування гібрида огірка за шпалерної технології	167
49	Терьохіна Л.А., Ільїнова Є.М. Вітчизняні сорти – нові можливості для овочевого сектора України	170
50	Ткаленко Г.М, Ткаленко Ю.О. Біологічний контроль павутинних кліщів на овочевих культурах за мало об'ємної технології вирощування в закритому ґрунті	173
51	Ткалич Ю.В., Кондратенко С.І., Позняк О.В. Варіабельність прояву асоціації якісних ознак листкової пластинки мутантних зразків салату посівного, похідних від сорту Дивограй	177
52	Ткалич Ю.В., Кондратенко С.І. Дослідження кореляційних зв'язків гідротермічного коефіцієнту з господарсько цінними показниками рослин мутантних зразків салату посівного	182
53	Ткалич Ю.В., Кондратенко С.І., Несин В.М., Позняк О.В. Дослідження адаптивної здатності генофонду салату посівного. Повідомлення 1. Джерела адаптивності за продуктивністю і врожайністю	185
54	Ткалич Ю.В., Кондратенко С.І., Несин В.М., Позняк О.В. Дослідження адаптивної здатності генофонду салату посівного. Повідомлення 2. Визначення тривалості вегетаційного періоду та морфотипу лінійного матеріалу	189

55	Улянич О.І., Воєвода Л.І., Лук'янець О.Д. Ефективність вирощування різних видів і сортів салату цикорного у Правобережному Лісостепу України	194
56	Улянич О.І., Сорока Л. В. Технологія вирощування індау посівного і дворядника тонколистого у Правобережному Лісостепу України	199
57	Улянич О. І., Щетина С.В. Наукові здобутки кафедри овочівництва Уманського національного університету садівництва за 95 років	202
58	Федулова Т.П., Богачева Н.Н. Молекулярно-генетические подходы для ускоренного создания гибридов сахарной свёклы	207
59	Фесенко Л.П., Ткалич Ю.В., Позняк О.В. Новий сорт цибулі батуну Весняний	213
60	Харченко С.О., Корнієнко С.І. Інтенсифікація процесу просіювання насіння гарбуза при його калібруванні	215
61	Цуркан О.В., Янович В.П., Палєвода Ю.А., Присяжнюк Д.В. Розробка конструктивно-технологічної схеми віброозонуючого комплексу для енергозберігаючого сушіння насіння гарбуза	219
62	Чабан Л.В., Позняк О.В., Ткалич Ю.В. Новий сорт кропу пахучого Санат	223
63	Чобану В. Селекція томатов	225
64	Щербина С.О., Даценко С.М., Гордієнко І.М. Біометричні показники цибулі шалоту залежно від застосування біопрепаратів	229
65	Эйвазов А.Г., Агаев Ф.Н., Аббасов Р.А., Алиева И.Ш., Мамедова Х.Г. Оценка коллекционных образцов баклажана по некоторым фотосинтетическим и биохимическим показателям	232
66	Эйвазов А.Г, Алиева З.А. Динамика накопления витамина С в плодах перца сладкого	238
67	Юсифов М.А., Аскеров А.Т., Маггарамова Ф.Ф. Влияние продолжительности жизни листьев на урожайность растений	243
68	Юсифов М.А., Аскеров А.Т., Маггарамова Ф.Ф. Пути получения экологически чистой продукции овоще- бахчевых культур и картофеля в Азербайджане	248

**ПРОДУКТИВНІСТЬ ФІЗАЛІСА МЕКСИКАНСЬКОГО
ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКУ САДІННЯ РОЗСАДИ
В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Вдовенко С. А., д.с.-г.н., доцент,

Полутін О. О., аспірант,

Вінницький національний аграрний університет

e-mail: Jamberberis@gmail.com

Постановка проблеми. В Україні близько 40 % овочевих рослин вирощують за допомогою розсади. Затрати на її вирощування часто становлять 35–50 % собівартості, проте, порівняно з безрозсадним способом, розсадний значно зменшує норму висіву насіння, урожай одержують у більш ранні строки, зменшуються витрати з догляду за рослиною та більш інтенсивно використовується площа відкритого ґрунту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Насіння фізаліса мексиканського висівають у першій декаді квітня на глибину 1–1,5 см. За кімнатної температури сходи з'являються на 7–9 добу [1]. У відкритий ґрунт висаджують 30-добову одночасно з розсадою помідора або раніше на 7–10 діб розсадосадильною машиною з міжряддям – 70 см і відстанню у рядку – 50 см [4]. На добре окультурених ґрунтах насіння висівають безпосередньо у ґрунт одночасно із висадкою ранньої картоплі сівалкою овочевою з міжряддям – 70 см. Із появою другого справжнього листка посіви проріджують, залишаючи відстань між гніздами – 50 см та по дві рослини у гнізді [2, 3].

Мета досліджень – вивчення впливу строків висаджування розсади на продуктивність фізаліса мексиканського в умовах відкритого ґрунту Правобережного Лісостепу України.

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши різні строки висаджування розсади фізаліса мексиканського, встановлено, що у фазу «цвітіння» рослини площа листка становила 100,5 тис. м²/га за висаджування розсади у I декаді травня, а також 44,0 тис. м²/га за висаджування розсади у III декаді травня, що на 64,8 тис. м²/га та 8,3 тис. м²/га перевищувало показник контролю.

Залежно від строків садіння розсади встановлено неоднаковий вміст сухої речовини. Під час вирощування сорту Ліхтарик встановлено збільшення вмісту сухої речовини у листках за висіву насіння фізаліса у I декаді березня, досліджуваний показник склав 93,3 %.

Одночасно дослідженнями встановлено збільшення загальної врожайності за використання різних строків висаджування розсади. Значним підвищенням характеризувався варіант, де розсаду висаджували у I декаді травня. За такого терміну врожайність становила 29,2 т/га, а прибавка складала 9,8 т/га. Проте, товарність плодів була найвищою за висаджування розсади у III декаді березня і складала 87 %.

Висновки. 1. Висаджування розсади фізаліса в I декаді травня забезпечує збільшення площі листка до 100,5 тис. м²/га, вмісту сухої речовини у листках до 93,3 % та загальної врожайності до 29,2 т/га. 2. Висаджування розсади у III декаді травня забезпечує збільшення товарності плодів до 87 %.

Бібліографія

1. Белов Н. Б. Книга огородника. Самые современные технологии для получения экологически чистых продуктов / Н. Б. Белов. – Минск: Харвест, 2007. – 320 с.
2. Вдовенко С. А. Вивчення впливу елементів технології вирощування фізаліса клейкоплодного в Україні / С. А. Вдовенко, О. О. Полутін // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету Серія: «Сільське господарство та лісівництво» – Вінниця, 2016. – № 3. – С. 171–177.
3. Гринь В. П. Редконосные овощные и пряные культуры / В. П. Гринь, С. В. Кузнецова. – Киев: Урожай, 1991. – 152 с.
4. Каратаев Е. С. Настольная книга овощевода: Справочник / Е. С. Каратаев, Б. Г. Русанов, А. В. Бешанов. – Ленинград: Агропромиздат. Ленинградское отделение, 1989. – 288 с.